

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት
ሰበር ሰሚችሎት

የሰ/መ/ቁ. 203886

ቀን :- ሐዳር 27 ቀን 2014 ዓ/ም

ዳኞች:- ብርሃኑ አመነው

ተሾመ ሽፈራው

ሀብታሙ እርቅይሁን

ብርሃኑ መንግስቱ

ነፃነት ተገኝ

አመልካች :- 1. ሀብታም ንጉሴ

2. ዳንኤል ተሾመ

3. አበበች ነገደ

4. ወይንሸት ፍሬው

5. ሮቤል ገመቹ

6. ጣሂር አማን

7. ትዕግስት ገ/ክርስቶስ

8. ሕይወት ገዢኸኝ

9. ፍቅሩ ቢረጋ

10. ዓለምፀሐይ ከተማ

11. ሽብር ደምሴ

12. ሐይማኖት አጌና

13. ሐያት አብዱ - የአመልካቾች ጠበቃ አንድነት በየነ -ቀረቡ

14. አልያስ ትኩዬ

15. ኤልያስ ለሪሶ

16. እየሩስ ስብሀት

17. ደጀኔ ገመቹ

18. ወንድምአገኘሁ አስፋው

19. ታረቀኝ አማኑ

20. ብርሃኑ ኃይሉ

21. ቤተልሐም ፀጋዬ

22. ሚኪያስ ሙሉዓለም

23. ፋኖስ ጨንገሬ

24. ሐዊ ወሀበይ

ተጠሪ :- አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር መሬት ይዞታ መረጃና ምዝገባ ኤጀንሲ ዐ/ህግ ሰለሞን ብርሃኑ - ቀረቡ

ይሕ መዝገብ ከሰበር መዝገብ ቁጥር 203885 ጋር ተጣምሮ ተመርምሮ ተከታዩ ፍርድ ተሠጠ።

ፍርድ

የሰበር አቤቱታው የቀረበው የአዲስ አበባ ከተማ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በሠጠው ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሞበታል በሚል ነው። የክርክሩን አመጣጥ ከሰበር ፍርድ ቤት የመዝገብ ግልባጭ እንደተረዳነው አመልካቾች የሰበር ከሳሾች ሊሆኑ ተጠሪ ተከላሽ ነበር። አመልካቾች ያቀረቡት ክስ ከተጠሪ መሥሪያ ቤት ጋር በተለያዩ የሥራ መደቦችና ኃላፊነቶች ላይ ስንሰራ ቆይተናል። የሥራ ቅጥር ውላችንን ከሰኔ 30 ቀን 2011 ዓ/ም ጀምሮ የሚቋረጥ መሆኑን ስላሳውቀን ቋሚ ሠራተኞች መሆናችን እንዲታወቅና ቅጥሩ እንዲቋረጥ የሠጠው ትዕዛዝ እንዲሰረዝ ሆኖ ወደሥራችን እንድንመለስ ይወስንልን በማለት ዳኝነት ጠይቀዋል። ተጠሪ ያቀረበው መልስ አመልካቾች በጊዜያዊነት የተቀጠሩት ለመሬት ፕሮጀክት ጽ/ቤት ሥራ ነው። በጊዜያዊ ቅጥር ውሉ መሠረት ሥራው ሲቀነስ ማስጠንቀቂያ በመስጠት የሥራ ውሉን ማቋረጥ ይቻላል። ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ተጠሪነቱ ለተጠሪ መሥሪያ ቤት ሆኖ በመደራጀቱ ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ በመታጠፉ ምክንያት እንዲሰናበቱ መደረጉ በሕግ አግባብ የተከናወነ ነው ብለዋል።

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ፕብሊክ ሰርቪስና የሠው ሀብት ልማት ቢሮ አስተዳደር ፍርድ ቤት ባደረገው የቃል ክርክር አመልካቾች የሚከራከሩት የተቀጠረው በጊዜያዊነት ቢሆንም እየሰራንበት ያለው የሥራ መደብ ቀጣይነት ያለው፣ ሥራውን ለመስራት በማሰብ ይዞታ ማረጋገጥ ዳይሬክቶሬት በማቋቋም ሠራተኞችን እየቀጠረ ነው። ፕሮጀክቱ ከ2006 - 2009 ዓ/ም ብቻ ሕልውና የነበረው ሲሆን ፕሮጀክቱ ካለቀም በኋላ የሥራ መደቡን ይዘን ቆይተናል፤ ይሕም ግንኙነታችን ቀጣይነት ያለው መሆኑን ያሳያል ያሉ ሲሆን ተጠሪ በበኩሉ የተቀጠሩበት ፕሮጀክት ታጥፏል። ፕሮጀክቱ ሲታጠፍ መረጃ የመሰብሰብ ሥራው በተጠሪ መሥሪያ ቤት ተካቶ ሥራው እየተሰራ ነው። ፕሮጀክቱ ያለቀው በ2011 ዓ/ም እንጂ በ2009 ዓ/ም አይደለም ብሏል። ፍርድ ቤቱም ጉዳዩን መርምሮ አመልካቾች የተቀጠሩት ለፕሮጀክት ጽ/ቤት ስለመሆኑ የተካካዱበት ነጥብ አይደለም። ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ከፈረሰ በኋላም ሥራችን ቀጥለናል በማለት አመልካቾች የተከራከሩ ቢሆንም አዲስ የፈጸሙት ውል ሆነ የነበራቸው ያደሱበት አግባብ በሌለበት ሁኔታ ቋሚ ሠራተኞች መሆናችን ተረጋግጦ ወደሥራ ተመልሰን ያልተከፈለን ደመወዝ እንዲከፈለን በማለት ያቀረቡት ዳኝነት ተቀባይነት የለውም በማለት ወስኗል። የአዲስ አበባ ከተማ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ግራቀኙን አከራክሮ ውሳኔውን አጽንቷል። ሰበር ሰሚ ችሎቱ የአመልካቾችን የሠበር አቤቱታ ባለመቀበል ሠርዟል።

ይህ የሰበር አቤቱታ የቀረበው በዚህ ውሳኔ ነው። የአመልካቾች የሰበር አቤቱታ ይዘትም ከነሀሴ ወር 2006 ዓ/ም ጀምሮ ዘላቂነት ባላቸው የሥራ መደቦች ላይ ተቀጥረን ስንሰራ ቆይተናል። ስንሰራቸው የነበሩ ሥራዎች አሁንም በተጠሪ መሥሪያ ቤት ሥር የመሬት ይዞታ ማረጋገጥ ዳይሬክቶሬት በማቋቋም

እየሰራበት ይገኛል። ፕሮጀክት ጽ/ቤት ከ2009 ዓ/ም በኋላ ሕልውና አልነበረውም፤ ከ2009 ዓ/ም በኋላ የሥራ ቅጥር ውሉን ውጤቶች ስንፈጽም የነበረው በቀጥታ ከተጠሪ ጋር ነው። በቋሚነት ስንሰራ ስለነበር ወደሥራችን ልንመለስ ይገባል የሚል ነው። የሰበር አጣሪ ችሎት ጉዳዩን ተመልክቶ ውሉ መታደስ የነበረበት በ2009 ዓ/ም ሆኖ እያለ አመልካቾች እስከ 2011 ዓ/ም መስራታቸው ባልተካደበት ሁኔታ የሥር ፍርድ ቤት የታደሰ ውል አላቀረባችሁም በማለት የወሰነበት አግባብነትን ለመመርመር ተጠሪ መልስ እንዲያቀርብ ያዘዘ ሲሆን ተጠሪ ያቀረበው መልስ አመልካች ለፕሮጀክት ሥራ በጊዜያዊ ቅጥር ውል የተቀጠሩ ናቸው። በጊዜያዊ ቅጥር ውሉ ሆነ በአዋጅ ቁጥር 56/2010 መሠረት የአንድ ወር ማስጠንቀቂያ በመስጠት የተቋረጠ ስለሆነ ስንብቱ ሕጋዊ ነው። ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ሕልውናውን ያጣው በ2011 ዓ/ም ነው። ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ተጠሪነቱ ለተጠሪ መሥሪያ ቤት ሆኖ ቆየ እንጂ አመልካቾች ቀጥታ ከተጠሪ ጋር የሥራ ግንኙነት አልነበራቸውም። ውሳኔው ተገቢ ስለሆነ ሊጸና ይገባል ብሏል። አመልካቾች የመልስ መልስ በማቅረብ የሰበር አቤቱታቸውን በማጠናከር ተከራክረዋል።

የክርክሩ ሂደት በአጭሩ ከላይ የተገለጸው ሲሆን እኛም የግራቀኙን ክርክር፣ የሰበር አጣሪ ችሎት የያዘውን ጭብጥ በሥር ፍርድ ቤት ከተረጋገጡት ፍሬ ነገሮችና ከሕጉ ጋር በማገናዘብ መዝገቡን መርምረናል።

እንደመረመርነው አመልካቾች ያቀረቡት ክስ ከተጠሪ መሥሪያ ቤት ጋር በተለያዩ የሥራ መደቦችና ኃላፊነቶች ላይ ስንሰራ ቆይተናል። የሥራ ቅጥር ውላችንን ከሰኔ 30 ቀን 2011 ዓ/ም ጀምሮ የሚቋረጥ መሆኑን ስላሳወቀን ቋሚ ሠራተኞች መሆናችን እንዲታወቅና ቅጥሩ እንዲቋረጥ የሠጠው ትዕዛዝ እንዲሰረዝ ሆኖ ወደሥራችን እንድንመለስ ይወስንልን በማለት ላቀረቡት ዳኝነት ተጠሪ የሚከራከረው አመልካቾች በጊዜያዊነት የተቀጠሩት ለመሬት ፕሮጀክት ጽ/ቤት ሥራ ነው። ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ተጠሪነቱ ለተጠሪ መሥሪያ ቤት ሆኖ በመደራጀቱ ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ በ2011 ዓ/ም በመታጠፉ ምክንያት እንዲሰናበቱ መደረጉ በሕግ አግባብ የተከናወነ ነው ብለዋል።

ክርክሩን በፍትሐ ብሔር ሥነ-ሥርዓት ሕጉ መሰረት መምራት እና መቆጣጠር የፍርድ ቤቱ ኃላፊነት ሲሆን በተገቢው ሁኔታ ካልተመራ የሥነ-ሥርዓት ሕጉን ዓላማዎች የሆኑትን እንደ አንጻራዊ እውነትን የመፈለግ፣ ሥነ-ሥርዓታዊ ፍትህ፣ ክርክርን ውጤታማ፣ ወጭና ጊዜ ቆጣቢ በሆነ አግባብ መምራት የመሳሰሉትን ማሳካት ስለማይቻል የተከራካሪዎችን መብት ይካላል። ክርክር የሚወሰነው በተጠየቀው ዳኝነት አግባብ እንደሆነ የፍብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 182(2) ላይ ተመልክቷል። ፍርድ ቤቱም ከቀረበው ዳኝነት አኳያ ከግራቀኙ ክርክር በመነሳት በፍብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 246 እና ተከታዮቹ መሠረት በተነሱት ጉዳዮች ጭብጥ መስርቶ ውሳኔ የመስጠት ኃላፊነት አለበት። አመልካቾች የሚከራከሩት የተቀጠርነው በጊዜያዊነት ቢሆንም እየሰራንበት ያለው የሥራ መደብ ቀጣይነት ያለው፣ ሥራውን ለመስራት በማሰብ ይዞታ ማረጋገጥ ዳይሬክቶሬት በማቋቋም ሠራተኞችን እየቀጠረ ነው። ፕሮጀክቱ ከ2006 - 2009 ዓ/ም ብቻ ሕልውና የነበረው ሲሆን ፕሮጀክቱ ካለቀም በኋላ የሥራ መደቡን ይዘን ቆይተናል፤ ይሕም ግንኙነታችን ቀጣይነት ያለው መሆኑን ያሳያል በሚል ሲሆን ተጠሪ በበኩሉ የተቀጠሩበት ፕሮጀክት ታጥፏል። ፕሮጀክቱ ሲታጠፍ መረጃ

የመሰብሰብ ሥራው በተጠሪ መሥሪያ ቤት ተካቶ ሥራው እየተሰራ ነው። ፕሮጀክቱ ያለቀው በ2011 ዓ/ም እንጂ በ2009 ዓ/ም አይደለም ብሏል። ስለሆነም ክርክራቸውን ለመወሰን ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ መቼ ነው ሕልውናውን ያጣውና የተቋረጠው፡- በ2009 ዓ/ም ወይስ በ2011 ዓ/ም? አመልካቾች በቋሚነት የሥራ መደብ ላይ ሲሰሩ ነበር ወይስ አልነበረም? የሚለው በጭብጥነት በመያዝ ግራቶች ባቀረቡት ሆነ ፍርድ ቤቱ ተገቢ ነው ባለው ሌሎች ማስረጃዎች በማጣራት ፍሬ ነገሩን ካረጋገጠ በኋላ ሕጋዊ ውጤቱን ምንድን ነው የሚለውን መወሰን ሲገባ ተገቢውን ጭብጥ ሳይያዝ የአመልካቾች ውል አልታደሰም በማለት ክስ ውደቅ መደረጉ መሠረታዊ የሆነ የክርክር አመራር ግድፈት ያለበት ሆኖ አግኝተነዋል።

ውሳኔ

1. የአዲስ አበባ ከተማ ሰበር ሰሚ ችሎት በመዝገብ ቁጥሮች 32586 እና 32587 ሕዳር 25 ቀን 2013 ዓ/ም፣ የአዲስ አበባ ከተማ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥሮች 31640 እና 31639 ሚያዚያ 05 ቀን 2012 ዓ/ም እና የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ፕብሊክ ሰርቪስና የሠው ሀብት ልማት ቢሮ አስተዳደር ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥሮች 1282/2011 እና 1314/2011 ሕዳር 04 ቀን 2012 ዓ/ም የሠጡት ውሳኔ በፍብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 348(1) መሰረት ተሽሯል።

2. የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ፕብሊክ ሰርቪስና የሠው ሀብት ልማት ቢሮ አስተዳደር ፍርድ ቤት ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ መቼ ነው ሕልውናውን ያጣውና የተቋረጠው፡- በ2009 ዓ/ም ወይስ በ2011 ዓ/ም? አመልካቾች በቋሚነት የሥራ መደብ ላይ ሲሰሩ ነበር ወይስ አልነበረም? ፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ፈርሶ አመልካቾች ሥራቸውን ከቀጠሉ ሕጋዊ ውጤቱ ምንድን ነው? የሚሉትን ጭብጦች በመያዝ እና ፍሬ ነገሮችን በማስረጃ በማጣራት የመሠለውን እንዲወስን በፍብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 343(1) መሠረት ጉዳዩን መልሠናል።

3. በዚህ ችሎት ለወጣ ወጭና ኪሣራ ግራቶች የየራሳቸውን ይቻሉ ብለናል።

ትዕዛዝ

- ❖ የውሳኔው ግልባጭ ለስር ፍርድ ቤቶች ይተላለፍ። የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ፕብሊክ ሰርቪስና የሠው ሀብት ልማት ቢሮ አስተዳደር ፍርድ ቤት በውሳኔው መሠረት እንዲፈጽም አዘናል። ይጻፍ
- ❖ መዝገቡ ተዘግቷል ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ።

ማ/አ

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፈርማ አለበት

